

Zreštaurované vzácne tlače knižnice Trenčianskeho múzea v Trenčíne

Vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia je fond knižnice Trenčianskeho múzea v Trenčíne bohatší o štyri vzácne zreštaurované tlače zo 16. a 17. storočia.

Trenčianske múzeum získalo sumu **2.900,- eur**, celkové náklady na zreštaurovanie predstavujú 3.300,- eur. Vypracovanie reštaurátorského zámeru, komplexné reštaurovanie a dokumentáciu zabezpečila odborná reštaurátorka Mgr. Art. Barbora Němečková, ArtD. z Bratislavy.

Dve z reštaurovaných tlačí boli v roku 2002 vyhlásené Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky za historické knižné dokumenty a sú zapísané do zoznamu Ústrednej evidencie Historických knižničných dokumentov a fondov Slovenskej republiky. Práve týmto vzácnym tlačiam je venovaná špeciálna pozornosť z hľadiska ich ochrany.

Prvou zreštaurovanou tlačou je *Katolícka postila*, pomerne zriedkavo vydávané dielo nemeckého teológa a bamberského biskupa Jakoba Feuchta (1540-1580), vydané v roku 1585 v Kolíne, v jednej z najstarších kníhtlačiarskych dielní raného novoveku. **Kniha patrí medzi najcennejšie tlače 16. storočia.**

Druhou tlačou je historické a geografické dielo od holandského spisovateľa a lekára Olferta Dappera (1636-1689), ktoré opisuje dejiny južnej časti antického Grécka. Dielo bolo vydané v roku 1688 v Amsterdame a je mimoriadne pozoruhodné nielen z hľadiska historického, ale aj jazykového.

Obidve tlače obsahujú početné ilustrácie vo forme drevorytov a v roku 2002 boli vzhľadom na ich význam vyhlásené za historické knižné dokumenty.

Tretou tlačou je *Babylonský Talmud* z konca 18. storočia, ktorý tvorí vzácnu súčasť zbierky judaík knižnice Trenčianskeho múzea. Talmud predstavuje najdôležitejší náboženský text a základné dielo judaizmu. Ide o najvýznamnejší súbor židovského zákona a tradícií.

Štvrtou tlačou je *Rímsky misál* (Benátky, 1749-1750) ako najznámejšia a najpoužívanejšia liturgická kniha katolíckej cirkvi. Uvedený misál obsahuje mimoriadne cenný prívazok vzhľadom na rok a miesto vydania (Trnavská akademická tlačiareň, 1662) a typologicky sa radí medzi slovacikálne tlače.

Obnova všetkých štyroch kníh trvala približne sedem mesiacov. Každá z nich bola pred reštaurovaním v rôznom stupni poškodenia. „Knihy mali poškodené väzby aj obaly, dosky sa oddeľovali od knižného bloku. Na niektorých listoch chýbala papierová hmota, absentovali časti s textom, na doskách aj listoch bolo badateľné napadnutie plesňami. Reštaurátorka knihy dezinfikovala vo výparoch butylalkoholu, knižné bloky od nečistôt a spórov plesní mechanicky ošetrila gumovacou hubkou, oddelené zošity od bloku vodovala vo vodnom kúpeli. Časti, kde absentovala papierová hmota, doplnila zmesou papierových vlákien. Jednotlivé listy opäť zošivala do zošitov podľa pôvodnej technológie“, vysvetlila Alica Krištofová, knihovníčka Trenčianskeho múzea.

Historický fond muzeálnej knižnice ukrýva množstvo vzácných tlačí, ktoré uchovávajú dôležité hodnoty nášho kultúrneho dedičstva, sú významným zdrojom poznávania našich dejín, a preto je dôležité ich zachovanie pre budúce generácie. Trenčianske múzeum plánuje postupne zreštaurovať všetky tlače zo 16. a 17. storočia, ktorých stav si vyžaduje odborný reštaurátorský zásah. Ich stav bez reštaurátorského ošetrovania neumožňuje ich využívanie a bez odborného zásahu by im hrozilo ďalšie poškodzovanie.

Zreštaurované diela sú dostupné k odbornému bádaniu v knižnici Trenčianskeho múzea v Trenčíne prezenčne, na základe žiadosti.

Tento projekt bol podporený z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia.

Spracovala: Ing. Radovana Keliarová, tel.: +421 901 918 858, e-mail: radovana.keliarova@muzeumtn.sk

oddelenie marketingu a komunikácie, Trenčianske múzeum v Trenčíne

www.muzeumtn.sk | www.trencianskyhrad.sk

www.facebook.com/TrencianskyHrad | <https://www.facebook.com/TrencianskeMuzeum>